

Szakképzés a vegyiparban

A Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége szerdán délelőtt rendkívüli ülést tartott a szakszervezet székházában. Az elnökség tanácskozott többek közt a vegyipari dolgozók szakmai képzésének és továbbképzésének fejlesztéséről. A szakszervezet 11 olyan vállalatnál vizsgálta meg a szakképzett dolgozók felkészültségét, amelyek a vegyipar, az alumínium- és a kőolajfeldolgozó ipar dolgozóinak 40 százalékát foglalkoztatják. A vizsgálat eredményeit összegyűjtő előterjesztést az elnökség elgondolással fogadta el.

„Táncos” mérleg

Szerencsésen túl — a 13. évfordulón

Jäger Ernő nem babonás ember. Semmi oka rá. A 13. évébe serdült népszerű táncegyüttes, az EDOSZ „Szeged” — melynek egyes szám első személyében gazdája —, megint sikeres évadot zárt. Tucatnyi fellépés falvakban, községekben, hagyományos színházi nagyműsor, vetélkedők, üzemi ünnepek, kulturális szolgáltatásai — íme az együttes rendes évi munkaterve. És persze a külföldi utak, a társulat megjárta már Lengyelországot, Csehszlovákiát, Jugoszláviát,

Amikor Jäger Ernő ezeket eleveníti fel mindentudó noteszből, különösen büszke az utánpótlásra. — Tavaly szeptemberben rendeztünk tehetségkutatót, harmincöt-nyegen fiatal jelentkezett, többségükben lányok. Belőlük általában három-négy ha megmarad közöttünk — most huszan „váltottak jegyet” próbák, fellépések farsztó-kötelező vállalásával együttesünk tagjai sorába. Először tudtunk tehát ütőképes utánpótlást kiállítani, s mindjárt színházi bemutatókásra — a zömmel munkásfiatalokból verbuvált „tartaléksapat” szűk félsztendő munkájával már színpadra léphetett. Az elemi-szeriparban dolgozók aránya is javult valamelyest az együttesben, néhány erettségigitt fiatal elhelyezkedéséről az élelmezési üzemek megértő támogatásával — gondoskodtunk.

— **Hogyan alakult a repertoár?** — Inkább úgy fogalmaznám: letisztult, kikristályosodott. Beérték, stabilizálódtak olyan számaink, mint a Szeged felől folklor összeállítás, a Pocsai legényes, a Pátfalvi szvit, vagy a cigánytánc — mellyel bárhova, bármikor elmehetünk. — **A Ki mit tud? szegedi selejtezőjén továbbjutott, mégsem került képernyőre az EDOSZ-csoport. Pedig az eddig látottak alapján nem indult volna esélytelenül.** — Színházi bemutatónk előtt kaptuk az értesítést, utazzunk el próbafelvetelre. Önköltségi áron, ami egy 30 tagú kollektívánál nem esélyes összeg, s ahogy mondani szokás, „nem volt rá keret”. Pedig számítottunk a tévészereplésre, kiváltképp mert a tervek szerint Szegeden bonyolították volna le három megye területi tv-szi-

rizését. Ez elmaradt, Pestre utazni meg nem tudtunk. — **Az együttes amatőr. Miben rejlik legfőbb összetartó ereje?** — Néhány tőzstagunk 8—10 éve itt táncol; Vőneki Mihály, Dudok Béla és felesége, Lengyel Zoltán, Bús Sándor, Terhes Irén, Piacsek Ilona. Ezek óta jelmeztervezőnk Imreh Zoltán, nem beszélve a művészeti vezető, koreográfus Lutor Gyula alkotókésztségéről, aki nemcsak kitűnő szakember, de vásárhelyi „illetősége” mellett vállalja a szüntelen vonatkoztatást is a sokszor késő éjszakáig húzódozó próbákról, előadásokról. Bennük érzem a társulat legfőbb erejét, az összetartást, a művészi munka közös, egymásért vállalásának szépségét. És persze a környékről bejáró citerazenekar sem választható el tőlük.

— **Óvatosan kikerülte, tehát valami nincs rendjén a zenekar körül?** — Valóban. Negyven táncos összefogása sokkal könnyebb, mint a héttagú népi-zenekaré. Hangszeresei gyakran cserélődnek, mindig újra kell kezdeni, holott a táncosoper fejlődése többet és többet igényelne tőlük. Rádadás vezető primásunk, Rajta János is megvált az együttestől. Elment gitározni, noha meggyőződésem, az ő jövőjét hegedűje biztosítaná.

Jäger Ernő keserűen fűzte hozzá, hogy a kitűnő fiatal muzikusnak valójában az együttes adott nevet, állást, s a társulat kevesebb lett vele. De az is valószínű, hogy nem pótolhatatlanul. Találnak majd megoldást. Most viszont leplezetlen izgalommal várják a hónap végét, amikor is, a tervek szerint, nyugat-németországi vendégszereplésre utaznak.

N. I.

A Csepel-család új tagjai

Hat tonnát szállít az újszülött — Kivánságra testre alakítják — Előnyös ajánlat falura: terepjáró

A Csepel Autógyár már fogalom. A repülőgépgyár romjain húsz esztendeje létrejött üzem egyetlen típus készített; ma a Csepel nevet viselő, különböző rendeltetésű gépkocsik több, mint harmincféle változatban készülnek, s most, a rövidesen megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron további három taggal gyarapszik a Csepel-család.

sebességgel közeledik, az ún. úttalan-utakon sem reked meg.

Három irányba

Nemcsak belföldi, hanem külföldi piacokon is versenyképes a másik új modell, a D-445. Az összerakérmeghajtású, billenőplatós, vagy puttonyos gépkocsi öt tonna terhet szállíthat. Terepjáró-képessége jó, nehéz talajon, tehát nem kiépített úton is fennakadás nélkül használható. A tervezők a praktikusra törekedtek; rakfelülete nemcsak hátra, hanem balra és jobbra is billenhető. A rakodás megkönnyítésére a hátfal lehajtható, billenéskor ugyanakkor automatikusan működik, nyílik és zár. Vezetőfülkéje kényelmesebb, tágasabb, mint a korábbi típusoké, s formatervezése is igazodott a mai igényekhez.

A járműprogram részeként

A múlt év elején kezdték meg a tízezer embert foglalkoztató gyártelep korszerűsítését, fejlesztését. Az 1970-re befejeződő beruházás, mely nyolcszázmillió forintba kerül, a járműprogram fontos része. Nemcsak új teherszállító járműveket, köztőlük speciális cement-, tej-, borszállító stb. gépkocsikat jelent, hanem a Győri Vagon- és Gépgyártól és Ikaruszigt, kooperációs partnerek sorának szolgálatát is. A gyár vezetői az új típusokat már a nyolcszázmillió „visszafizetésének” első tőnyeként tartják számon. Valóban: a három új gépkocsi sikeres, mert sokoldalúan használható típusok első példányai.

Azaz... kettő valóban első példány, a harmadik azonban — az öt tonna teherbírású, D-344 jelű — nem. A gyár elsősorban falura, a termelőszövetkezeteknek, más mezőgazdasági üzemeknek ajánlja ezt a tréfásan „bivaly”-nak becézett gépkocsit. Előnye: a legrosszabb terepen is egyenletes

Utolsóként hagytuk a harmadik új modellt, mert — mint azt mondani szokták — a végén jön a java. A D-462 jelű újszülött hat tonna terhet szállíthat, s ezzel a Csepel-család legerősebb tagjának számít a hagyományos teherkocsik kategóriájában. (A speciális nyergesvontatók teherbírása nyolc tonnán felül kezdődik.) Motorja hat-hengeres, 145 lóerős. Az első Dieselmotor — érdemes erre emlékezni — 1949-ben készült itt, 85 lóerős volt; ma hetven motorváltozatot gyárt az üzem.

A vevő óhaja szerint

Nincs mód arra, hogy a gépkocsi valamennyi műszaki újdonságát elsoroljuk. Egy újdonságról azonban a D-462 esetében mindenképpen szólni kell. A gyár — s ez a gazdasági reform hatása, a „vevőfogás” helyes eszköze — a vásárló óhaja szerint a hattonas gépkocsit speciális berendezésekkel is felszereli. Így — többek között — motorfékkel, levegős vagy hidraulikus szervókormányval, alumínium platóval, vészfékkel, légszervós működtetésű tengelykapcsolóval stb.

A hattonas terhet vivő újszülött formára is mutató. Az orrkormányos gépkocsi vezetőfülkéje pedig a legkényelmesebb az összes eddigi típus között. Ottjártunkkor az utolsó simításokat végezték a BNV-n kiállításra kerülő új kocsikon. Május 17-től, a vásár megnyitásától már a vizsga kötelezik: a közönség, a vevők előtt... K. S.

Matkó István

Bálnavadászat — delfinnel

A Volnij nevű szovjet bálnavadászhajó nemrégiben alkalmi segítő társat kapott egy váratlanul feltűnt delfincsapatban. Az első szigonylövés után a megriadt bálnák — szokás szerint — menekülőben alámerültek. A delfincsapat azonban a bálna-

nak nyomába eredt és ott körözött fölöttük, eleven célszervezetként mutatva a vadászoknak, merre irányítsák a szigonyágyút. A delfinek jóvoltából sikerült elejteni az egész kiszemelt bálnarajt.

Válaszolnak az illetékesek

Segélykérés telefonon

A fülöncspett markecoló címmel lapunk június 2-i számában megjelent riportban az is szerepelt, hogy a szegedi Jégkunyó eszpresszóban, a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat üzletében, nem engedtek egy embert telefonálni, aki a rendőrség ügyeleti szolgálatát hívta volna. A cikkkel kap-

csolatban dr. Hódi István, a Szegedi Postaigazgatóság helyettes vezetője közölte: „A Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatot tájékoztattam, miszerint segélykérő beszélgetésre az előfizetők távbeszélő állomásukat kötelesek átengedni. Kértem, hogy érdeklét dolgozóikat erről megfelelően oktassák ki”.

Zaj az utcán

Lapunk Olvasóink írják rovatában közzétettük május 28-i lapszámunkban a Párizsi körút 38/a-b. számú ház lakóinak panaszát. Ezzel kapcsolatban dr. Hammel Fidél, a Szegedi Város-gazdálkodási Vállalat igazgatója a következőket válaszolta: „A vízvétel helyen dolgozó munkavállalóinkat utasít-

tottuk, hogy a lakók pihenése érdekében kerüljenek minden felesleges zajt és hangos beszédet. Teljes zajtalanságot sajnos nem tudunk biztosítani. A város útjait ugyanis éjszaka mossuk és a Diesel-motoros gépkocsik üzemeltetésével együttjáró természetes zajokat nem tudjuk megszüntetni.”

A hűtőgépek javítása

Vaschitz Péter (Cserzy Mihály utca 30.) olvasónk levele alapján szövegtünk lapunk június 11-i számában megírt bűvösödött hűtőgépeiről. A problémával kapcsolatban kaptunk választ a Csongrád-Békés megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalattól:

„A 150 literes hűtőgépek javítása vonatkozásában rövid ideig valóban voltak fennakadások amiatt, hogy a Jászberényi Hűtőgépgyár a gépek javításához szüksé-

ges aggregátorokat csak többszöri sürgetésünkre küldte meg a szervizeknek. Az első ilyen szállítmány június 6-án, a második június 8-án érkezett meg a Fémfeldolgozó és Finommechanikai Vállalat Petőfi Sándor sugárúti motortekercselő és háztartási gépjavitó részlegéhez. Annak vezetőjétől azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a panaszos június 8-án hűtőgépet kijavítva megkapta a szerviztől, tehát a cikk megjelenése előtt.”

Önkinzás a karcsúságért

Ha a soványítókúrákra terelődik a szó, a legközelebb asszony is elveszti a fejét. Nem sajnálja a pénzt, kint és fáradságot, hogy egy-két kilócskát leadjon. A sarlatánok visszaélnak ezzel a megszállottsággal, s óriási üzletet csinálnak. Akadnak nők, akik a diétára esküdnek, mások a gőzfürdőre és masszázsa, ismét mások a tablettákban bízhatnak, a legbátrabbak pedig a sebészkezesben.

A statisztikai adatok szerint az Egyesült Államokban 7 ezer orvos szakosította magát soványítókúrákra, majd tízmillió páciensük van, évente kb. kétmilliórd soványító tablettát adnak el, és 500 millió dollár jövedelemre tesznek szert. A soványító tabletták között sok az ártalmatlan is, de némelyik más orvossággal együtt használva halált okoz.

A nők hiszékenységének pedig nincs határa. Egy párizsi kozmetikusnő például vagyont keresett, anélkül, hogy bármit is tett volna annak érdekében, hogy páciensei lesoványodjanak. Si-

kerének titka: a férje ügyes fényképész. Szolgálatait ugyanis fényképekkel hirdeti. Az első fénykép kezelés előtt, ráncos arcú, toka-kás nőt ábrázol, a második sima arcú, fiatalos nőt. Az elsőt erős fényvel, a másodikat tompított megvilágítás mellett, a legelőnyösebb szögben, a „kezelés” 5 ezer frankba kerül.

Egy francia újságíró felkereste az egyik leghíresebb svájci szanatóriumot, s leírta tapasztalatait. A kezelés megrádrága, s ezért naponta háromszor egy pohár gyümölcslejt jár. Hétfőn kevésbé szigorú a diéta, ilyenkor mindenki kap egy főtt tojást és egy kis tányér salátát. Az újságíró három héttel később egy garas nélküli, idegesen, beteges hangú el a szanatóriumot, s mondanunk sem kell, hogy egy hét múlva kétszer annyit hízott, mint amennyit leadott.

S ha néha látszólag sikerül is elérni a vágyott vonalakot, az ára óriási. Egy párizsi szépségápoló szalon tu-

Szűken vagyunk üzemi épületekben, műhelyekben, kicsi és nagy munkatermekben. Például a gyors fejlődő szövetkezeti ipar máról holnapra kinötte „kamaszruháját” — a kisiparosoktól örökölt szuteréneket, az ere-

Üres műhelyek

Volt gazdáik és a pályázók — Kié a jogos igény?

detileg néhány munkásnak készült helyiségeket. Az ipari prosperitás korában élünk, amikor a gépekkel, satupadokkal elfoglalt négyzetméterek a banknál és az arany-nál is jobban kamatoznak. Minden talpalatnyi helyre szükség van — azaz így kellene lennie. Sajnos, a valóság más; Szegeden a sorok írásáig vagy féltucat lelakott, parlagon hagyott és száznál több embernek munkalehetőséget adó helyiséget találni. Hol? — pontosan a szövetkezeti ipar portáján.

Két nagyobb szegedi szövetkezet az elmúlt évben új üzemházat épített. A különálló üzemrészek felszabadultak — az egyik szövetkezet nagyrészen már új üzemébe költözött. A városban található örökségért sokan jelentkeztek: olyan kisebb ktsz-ek is, amelyek az évek során nem jutottak nagyobb beruházáshoz, amelyeknek nagy szükségük lenne az újabb „életterre”, új műhelyekre. Talán a régi gazdák nem akarnak lemondani volt munkahelyeikről? Nem erről van szó.

Az emlegetett helyiségek egy része már az év elején megüresedett, és a legtöbb közülük ma is így áll. Tény, hogy a szövetkezeti ipar „bástyáira” a testverszövetkezeteken kívül más szervek is pályáztak és pályáznak. Különféle okokból vitatják a szövetkezeti ipar vitathatatlanságát.

Erdemes itt megállni; vajon indokolt-e exportra termelő szövetkezetek fejlesztése helyett másra fordítani a szabad területeket? Az apelláló ktsz-ekben szinte „tűt sem lehet már leejteni”, a zsúfoltság miatt rendkívül rosszak a munkakörülmé-

nyek, amelyeken most alaposan javítani lehetne. A város szempontjából különlegesen fontos ipari fejlődést — nem is beszélve az egyébektől is nélkülözhetetlen szolgáltató tevékenységről — egyáltalán szabad-e gátolni a lehetőségek elkötyavetyélésével? Ezen valóban érdemes vitatkozni, még inkább: időben kellett volna vitatkozni és dönteni.

Jó lenne kiszámítani, hogy az igénylő ktsz-ek napról napra milyen értékeket hoznak létre; hány ezer, vagy százezer forintot, mennyi exportból származó valutát. Nemcsak a közzgazdasági elemzés kedvéért. Inkább azért, mert a tanulságos adat segítségével az is kiderülne, hogy a napról napra, hétről hétre nélkülözött műhelyek milyen nagy veszteséggel járnak.

Matkó István

CSÜTÖRTÖK, 1968. JÚNIUS 20.

DEL-MAGYARORSZAG 5